

СЕКЦІЯ 5. ІННОВАЦІЙНЕ УПРАВЛІННЯ ТА ІННОВАЦІЇ У МЕНЕДЖМЕНТІ

ІННОВАЦІЙНЕ УПРАВЛІННЯ ЯК СУЧАСНЕ ПІДГРУНТЯ ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ВУГІЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

*Швець В.Я., д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту виробничої сфери,
Паніж Ю.С., к.е.н., доцент кафедри менеджменту виробничої сфери,
ДВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна*

Формування стратегії розвитку вугледобувної галузі потребує визначення ресурсного потенціалу вугільних шахт, що стане підґрунтям удосконалення системи управління ресурсною базою. Це дозволить прогнозувати перспективи діяльності вугільних шахт з урахуванням впливу чинників, що відображають стан окремих технологічних ланок, умов відпрацювання запасів і зовнішнього середовища в умовах змінного попиту на кінцеву продукцію.

На сьогоднішній день можливість подальшого функціонування групи збиткових шахт з тривалими термінами експлуатації може забезпечити раціональне використання внутрішніх резервів підприємств.

Механізм виникнення, руху резервів виробничих ресурсів шахт і їх реалізації будується на базі приведення в дію невикористаних можливостей технологічних схем підприємств. При цьому йдеться про не використання ресурсів, що є у підприємства, а про залучення додаткових джерел (приріст потужності, впровадження нової техніки, інноваційних технологій). В такому разі мова йде не про резерви самої шахти, а про деяку додаткову потребу в ресурсах, яких підприємство потребує. При цьому, під внутрішніми резервами шахти слід розуміти можливості прискорення досягнення цілей підприємства при дотриманні розумного техніко-економічного балансу всіх сторін її діяльності.

Можливості з планування цілей шахти і стосовно прискорення їх досягнення мають на увазі наявність певних виробничих ресурсів. До складу будь-якого рівня ієрархії виробничої системи (шахта, технологічна ланка, ділянка, робоче місце) традиційно включають матеріальні, кадрові і фінансові ресурси. Для вугільного підприємства дуже важливі природні ресурси, резерви яких визначаються мірою підготовки запасів і рівнем концентрації гірничих робіт.

Кожен з вказаних видів ресурсів є сукупністю можливостей досягнення цілей підприємства. Це означає, що, маючи в своєму розпорядженні ті або інші ресурси (гірничі техніки, допоміжне устаткування, матеріали, природні ресурси, мережа гірничих виробок, кадри тощо), система здатна в тій або іншій мірі забезпечувати задані обсяги видобутку вугілля.

Зміна основних показників діяльності шахти в часі, як і іншого будь-якого підприємства, об'єктом діяльності якого є родовища корисних копалин, відбувається

випадково. Причина цього криється, насамперед, у нестабільній ситуації в об'єкті праці. Ця обставина призводить до коливань витрат і, перш за все, тієї їх частини, яка пов'язана з витратою ресурсів. Зокрема, від перепланування відпрацювання різних ділянок шахтного поля змінюються практично всі вхідні параметри системи. Якщо потужність, кут падіння, газоносність ще піддаються досить точному прогнозу, то інша група природних чинників (наприклад, стійкість вміщуючих порід), яка визначає рівень витрат на видобуток, залишається у сфері невизначеності.

Шахта на всі ці зовнішні дії реагує нестабільним потоком вугілля, коливаннями основних показників, що змінюються в часі (продуктивності і виробничих витрат) довкола запланованого рівня.

Отже, відповідно до задач формування ефективної стратегії економічного розвитку підприємств вугільної промисловості України, визначення оптимального значення видобутку вугілля не є головним завданням. Важливіше отримати відповіді на питання про вплив на ефективність роботи шахти кожного з використовуваних ресурсів, вдосконалення того або іншого технологічного процесу, зміну вартості споживаних матеріалів.

ВИЗНАЧЕННЯ СЕРЕДОВИЩА ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

*Барабан О.А., к.т.н., доцент, доцент кафедри менеджменту виробничої сфери,
Львівський В.В., асистент кафедри менеджменту виробничої сфери,
ДВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна*

«Інноваційний менеджмент» являє собою самостійну галузь управлінської науки та професійної діяльності і базується на теоретичних положеннях загального менеджменту.

Як вид діяльності та процес прийняття управлінських рішень інноваційний менеджмент являє собою сукупність процедур, що утворюють загальну схему управління інноваційним процесом.

Інноваційний менеджмент у загальному вигляді – це складний механізм дії керуючої системи, яка створює для інноваційного процесу та інноваційної діяльності сприятливі умови й можливості для розвитку і досягнення ефективного результату.

Як система управління інноваційний менеджмент складається з двох ланок, або підсистем: керуючої підсистеми (суб'єкта управління) і керованої підсистеми (об'єкта управління).

Інноваційний менеджмент як система – це комплекс неформальних і формальних правил, принципів, норм, методів, ціннісних орієнтирів, організаційних форм, зв'язків і економічних відносин, які регулюють різні сфери інноваційної діяльності.